

คู่มือป้องกัน การรับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี

บทนำ

ปัญหาการเรียกรับสินบนถือว่าเป็นปัญหาใหญ่สำหรับหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี เข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมและต่อต้านการรับสินบนจึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันการรับสินบนเพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านป้องกันการรับสินบน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี รวมถึงผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดเพื่อป้องกันการรับสินบน และไม่ให้เกิดปัญหาการเรียกรับสินบนขึ้นในหน่วยงาน

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือป้องกันการรับสินบนจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี
กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
คำนิยาม	๒
รูปแบบการเรียกรับสินบน	๔
มาตรการป้องกันการรับสินบน ประเด็นการรับเงินบริจาค และทรัพย์สินบริจาค	๖
กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน	๗
กระบวนการจัดการร้องเรียน	๘
กระบวนการแก้ไขปัญหา	๙
มาตรการคุ้มครองผู้ร้องและผู้เป็นพยาน	๙
ความแตกต่างระหว่างการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับการรับสินบน	๑๐
หากเจ้าพนักงานของรัฐฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ	๑๑
กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑๒

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓

หลักการและเหตุผล

ด้วยการทุจริตการรับสินบนหรือการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นรูปแบบหนึ่งของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์ส่วนรวม และเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกับจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน การรับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินได้เมื่อ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น ได้มีกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับได้และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งการรับทรัพย์สินในกรณีนี้อาจจะเรียกว่า “สินน้ำใจ” ดังนั้น การรับสินน้ำใจ เจ้าหน้าที่สามารถแยกแยะได้ว่าการรับทรัพย์สินนั้น เป็นเรื่องสินน้ำใจหรือสินบน แล้วจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติผิดกฎหมาย และมีโทษต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับทรัพย์สินนั้นด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยหรือไม่สามารถแยกแยะได้ว่าการรับทรัพย์สินได้แล้ว ก็จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดประมวลจริยธรรม รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของภาครัฐได้

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ตระหนักและมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้โปร่งใส ยึดมั่นในคุณธรรม ปลอดจากการทุจริตประพฤติดมิชอบ จึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันการรับสินบน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการป้องกันการรับสินบน การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น การแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันกับหน่วยงาน ธุรกิจเอกชน การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ถูกต้องตามที่กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยให้ส่วนราชการ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดถือปฏิบัติในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรการป้องกันการรับสินบน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสในการรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี

๒. เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ปฏิเสธการรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่

๓. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี

๔. เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง และกลไกในการป้องกันการให้/รับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด

๕. เพื่อกำหนดแนวทางการรับคำร้อง หรือของขวัญของผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๖. เพื่อยกระดับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

นิยามศัพท์

“สินบน” หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคล เพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นการไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา)

“การรับสินบน” (Bribery) หมายถึง จึ่งเป็นการตกลงรับข้อเสนอที่ให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการกระทำความผิดกฎหมาย หรือศีลธรรม ซึ่งการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐก็เป็นรูปแบบหนึ่งที่แสดงถึงพฤติกรรมการทุจริต โดยเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมกับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล

“หน่วยงานของรัฐ” หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึง บุคลากร พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“บุคลากร” หมายถึง ข้าราชการตำรวจ และลูกจ้างของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี

“ผู้บังคับบัญชา” หมายถึง สารวัตรตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเพชรบุรี และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งสูงกว่า และได้รับมอบหมายให้อำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

“บุคคลในครอบครัว” หมายถึง คู่สมรส บุตร บุตรบุญธรรม บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน

- “คู่สมรส”** หมายถึง ผู้ที่จดทะเบียนสมรส และให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยา โดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย อาทิ ผู้ที่ได้ทำพิธีมงคลสมรส หรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันผู้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงให้เห็นว่ามีสถานะเป็นสามีภรรยากันหรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป ผู้ที่เคยจดทะเบียนสมรส ต่อมาจดทะเบียนหย่าขาดกันแต่ยังแสดงหรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่าเป็นสามีภรรยากัน เป็นต้น
- “ญาติ”** หมายถึง บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือร่วมมารดาเดียวกัน บ้า น้ำ อา บุตรบุญธรรม คู่สมรส และให้หมายความรวมถึงบุพการีผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้ำ อา บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรมของคู่สมรสด้วย
- “ของขวัญ”** หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออภินิหารใจไมตรี ให้เป็นรางวัลโดยเสนหาเพื่อใช้การสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจและให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหารหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้แบบลับๆ หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
- “ของขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่”** หมายถึง เงินทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่า และให้รวมถึงทิป (Tip) โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับนอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ ผลประโยชน์จากราชการในกรณีปกติและมีผลต่อการตัดสินใจอนุมัติ อนุญาต หรือของขวัญ ทั้งในอดีตหรือในขณะรับ หรือในอนาคต เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากเอกชน แล้วมีส่วนช่วยให้บริษัทเอกชนนั้นเป็นผู้ชนะการประมูลงานก่อสร้างของหน่วยงานตนเอง หรือกรณีเข้าไปเป็นที่ปรึกษาและรับค่าตอบแทนของบริษัทเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุม/ตรวจสอบของหน่วยงานรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ และส่งผลกระทบต่อความมีอิสระในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางทุจริต
- “ทิป (Tip)”** หมายถึง เงินที่ผู้มาติดต่อขอใช้บริการกับหน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้มอบให้หน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มเติม เพื่อตอบแทนการให้บริการจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ซึ่งมิใช่ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าให้รับได้
- “ทรัพย์สิน”** หมายถึง ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งอาจจะมีราคาหรืออาจถือเอาได้ เช่น เงิน บ้าน รถ เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย เช่น สกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) คริปโทเคอร์เรนซี และโทเคนดิจิทัล เป็นต้น

- “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา”** หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จาก บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสหรือวันสำคัญและให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับการแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกัน ในสังคม
- “ประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”** หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
- “ปกติประเพณีนิยม”** หมายถึง เทศกาล หรือวันสำคัญ ซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึง โอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย
- “ทุจริต”** หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- “ทุจริตต่อหน้าที่”** หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างใดในตำแหน่ง หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- “มิชอบ”** หมายถึง ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือไม่เป็นไปตามที่ถูกที่ควร
- “คอร์รัปชัน”** มาจากภาษาอังกฤษว่า Corruption แปลว่า ความเสื่อมเสีย ความเสื่อมทราม ความน่าเบื่อ ผุพัง โดยมีที่มาจากคำว่า “Corrupt” ซึ่งแปลว่า คดโกง กินสินบน เหลวไหลก่ ต่ำช้า ชั่วไม่บริสุทธิ์

รูปแบบการเรียกรับสินบน

ปัจจุบันการให้และรับสินบนมีหลากหลายรูปแบบปรับเปลี่ยนตามแต่ละพฤติการณ์ของผู้กระทำ อย่างไรก็ตามการเรียกรับสินบน มีลักษณะแบ่งได้เป็น ๒ รูปแบบ

๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน แะเกิดลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น กลั่นแกล้งให้บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาลงจากนั้น ก็ข่มขู่หรือจูงใจให้จ่ายสินบน ลักษณะเช่นนี้ก็มีอยู่มากในสังคมไทยตามที่เป็นข่าว หรือเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจพบการกระทำความผิดชอบประชาชน แทนที่จะดำเนินคดีตามกฎหมายกลับข่มขู่หรือจูงใจให้จ่ายสินบนเพื่อละเว้นไม่ดำเนินคดี รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบนเพื่อใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ดำเนินการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้สิทธิ หรืองดเว้นจากหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมาย กรณีแบบนี้ก็มีมากในปัจจุบันเช่นกัน

๒) คนกลางเรียกรับสินบน กรณีนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่ได้เป็นคนเรียกรับสินบนโดยตรง แต่เป็นคนกลางไปเรียกเงินจากประชาชนอีกทอดหนึ่ง โดยเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำความดังกล่าวทำให้การหาพยานหลักฐานเป็นเรื่องยาก เพราะเป็นเรื่องการสมยอมกันทั้งสองฝ่ายทั้งคนให้และคนรับ

มาตรการป้องกันการรับสินบน

ประเด็นการรับเงินบริจาค และทรัพย์สินบริจาค

ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี รับหรือถาพนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือข้อบังคับที่ออกโดยอำนาจตามกฎหมายให้รับได้ การรับทรัพย์สินในเรื่องนี้จึง ได้แก่ การรับเงินเดือน การรับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ ค่าที่พักในการเดินทางไปราชการ การรับสวัสดิการภายในของส่วนราชการ รวมถึงค่าสมนาคุณวิทยากร ค่าอาหาร หรือค่าอาหารในระหว่างอบรม ประชุมหรือสัมมนา เว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ได้แก่ การรับทรัพย์สินฯ จากปู่ ย่า ตา ยาย ลูก หลาน หลาน พี่ ลุง ป้า น้า อา หรือจากญาติของคู่สมรสในลักษณะของชั้นต่าง ๆ ในความเป็นญาติเช่นเดียวกันกับที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ความเป็นญาติเช่นเดียวกันกับที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ความเป็นญาติจึงมิได้เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น การรับทรัพย์สินฯ ในกรณีนี้ จึงไม่สามารถนำไปใช้ในการอ้างการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากนิติบุคคลได้ ประกอบกับการรับทรัพย์สินจากญาติ เจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี สามารถรับได้โดยไม่จำกัดจำนวนในการรับ ทั้งนี้จะได้รับในจำนวนเท่าไร จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการให้ของญาติที่เป็นผู้ให้ทรัพย์สิน

๒. การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด จากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติเนื่องในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติในสังคมเท่านั้น และต้องมีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. การรับคำรับรองและของขวัญจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ พาไปรับประทานอาหาร มอบบัตรกำนัลของห้างสรรพสินค้า ต้อนรับเนื่องในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทสังคม เท่านั้น และมูลค่าของการรับรองและของขวัญนั้นต้องมีมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๔. การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

๕. ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาภายนอกเหนือจากกรณีปกติ ประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กัน โดยการให้ของขวัญตามปกติพระเพณีนิยมนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท มิได้

๖. ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้ตามปกติประเพณีนิยม

๗. ควรใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญ เพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัด

๘. ในกรณีเป็นการรับทรัพย์สินที่มีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดจันทบุรี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ซึ่งในการรับนี้ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี จะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อสารวัตรตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในทันที ที่สามารถ กระทำได้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาวินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้ เป็นสิทธิของตนหรือไม่ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งว่า ไม่สมควรรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้ในทันที หากเป็นกรณี ที่ไม่สามารถคืน ได้ก็ให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ฯ ให้กับหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

๙. ห้ามการเรียกรับในหมู่ข้าราชการหรือการใช้สวัสดิการใด ๆ ของส่วนรวมเพื่อการจัดหาของขวัญ ให้แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่โดยเด็ดขาด

กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน

๑. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ที่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม หรือความแตกต่างระหว่างสินน้ำใจและสินบนได้ รวมถึง การแจ้งเตือนในกรณีที่อาจเกิด ความสุ่มเสี่ยงต่อการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ อาทิเช่น ช่วงเทศกาลปีใหม่ การดำเนินการรับนักเรียนใหม่ เป็นต้น

๒. สนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรีและเจ้าหน้าที่ทุกระดับเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกในการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการให้หรือการรับสินบนทุกรูปแบบ

๓. กำกับดูแลให้การดำเนินการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรีเป็นไปตาม กฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔. แนวปฏิบัติในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ครอบคลุมการปฏิบัติ หน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรีทุกระดับ ทุกกระบวนการ อาทิเช่น การสรรหาหรือการคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดซื้อ จัดจ้าง การพิจารณาอนุมัติอนุญาต โดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจะทำความเข้าใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อ นำไปใช้ปฏิบัติในโครงการ กิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ และควบคุมดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ

๕. ให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดที่แจ้งเบาะแสหรือหลักฐาน เรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน การรับหรือการให้สินบนในทุกรูปแบบรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ปฏิเสธต่อการกระทำโดยใช้มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกระบวนการจัดการข้อร้องเรียน

๖. การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

๗. ข้าราชการตำรวจในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ที่ได้มีการรับทรัพย์สินจากหรือประโยชน์อื่นใด ที่เป็นการฝ่าฝืนการรับทรัพย์สินฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๑๐๓ จะต้องรับโทษ ตามมาตรา ๑๒๒ มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐฯ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงเวลาการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๓/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๘. เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี รับทรัพย์สินจากผู้ให้ทรัพย์สินที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากการใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่และได้เรียกรับทรัพย์สินจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ การรับทรัพย์สินในกรณีนี้จึงเป็น การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ มีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตั้งแต่ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

๙ .สอบถามแนวปฏิบัติและมาตรการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย และสถานะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน

๑. ที่ทำการ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี
๒. ทางไปรษณีย์ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี เลขที่ ๙๖/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลทับไทร อำเภอกองน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี รหัสไปรษณีย์ ๒๒๑๔๐
๓. ทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๓๙๓๘ ๗๑๒๗
๔. ทาง Email : Chanthaburi.immigration.Police@gmail.com
๕. เว็บไซต์ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด <https://chanthaburi.immigration.go.th/index.php>

กระบวนการแก้ไขปัญหา

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างละเอียด รอบคอบ และแจ้งมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ผู้ร้องทราบภายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓๐ วัน กรณีมีมูลว่ากระทำผิดวินัยจะดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ กรณีเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการต่อไป

มาตรการคุ้มครองผู้ร้องและผู้เป็นพยาน

๑) การพิจารณาข้อร้องเรียนให้กำหนดชั้นความลับ และคุ้มครองผู้เกี่ยวข้องตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ และการส่งเรื่องให้หน่วยงานพิจารณานั้น ผู้ให้ข้อมูลและผู้ร้องอาจจะได้รับความเดือดร้อน เช่น ข้อร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้นให้ถือว่าเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้งตลอดจนชี้พยานบุคคลที่แน่นอนแล้วเท่านั้น

๒) การแจ้งเบาะแสผู้มีอิทธิพลต้องปกปิดชื่อและที่อยู่ผู้ร้อง หากไม่ปกปิดชื่อที่อยู่ของผู้ร้องจะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ร้อง ดังนี้ “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลยพินิจสั่งการตามสมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูล ในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัย หรือความไม่เป็นธรรม ที่อาจเกิดมาจากการร้องเรียน การเป็นพยานหรือการให้ข้อมูลนั้น “ กรณีมีการระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาจะต้องคุ้มครองทั้งฝ่ายผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียน เนื่องจากเรื่องยังไม่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง และอาจเป็นการกลั่นแกล้งกล่าวหาให้ได้รับความเดือดร้อนและเสียหายได้และกรณีผู้ร้องเรียนระบุในคำร้องขอให้ปกปิดหรือไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน หน่วยงานต้องไม่เปิดเผยชื่อผู้ร้องให้หน่วยงานผู้ถูกร้องทราบ เนื่องจากผู้ร้องอาจจะได้รับความเดือดร้อนตามเหตุแห่งการร้องเรียนนั้น ๆ

๓) เมื่อมีการร้องเรียน ผู้ร้อง และพยานจะไม่ถูกดำเนินการใด ๆ ที่กระทบต่อหน้าที่การงาน หรือการดำรงชีวิต หากจำเป็นต้องมีการดำเนินการใด ๆ เช่น การแยกสถานที่ทำงานเพื่อป้องกันมิให้ผู้ร้อง พยาน และผู้ถูกกล่าวหาพบปะกัน เป็นต้น ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและพยาน

๔) ข้อร้องขอของผู้เสียหาย ผู้ร้อง หรือพยาน เช่น การขอย้ายสถานที่ทำงานหรือวิธีการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา ควรได้รับการพิจารณาจากบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม

๕) ให้ความคุ้มครองผู้ร้องเรียนไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง

มาตรการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา

๑) ในระหว่างการพิจารณาข้อร้อง -๑๐- ถือว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดต้องให้ความเป็นธรรม และให้ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคลากรอื่น

๒) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการชี้แจงข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ รวมทั้งใช้สิทธิในการแสดงเอกสาร/พยานหลักฐาน

ความแตกต่างระหว่าง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **กับการรับสินบน**

ความผิดในเรื่องของการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เมื่อมีการรับทรัพย์สินที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็就会有ความผิดทันที โดยที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะใช้หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่หากเป็นการรับเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะเป็นความผิดในเรื่องของการรับสินบนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด	ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ... ๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ต้องระวางโทษ...
ตัวอย่าง นายเอ เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบว่าจ้างนายบี เป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และ มีการทำสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว นายบี ตีใจที่ได้เป็นผู้รับเหมา ก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้นายเอ โดยนายเอ ได้รับเงินจำนวนนั้นไว้ กรณีนี้ นายเอ ไม่มีความผิดฐานรับสินบน เพราะนายเอ ไม่ได้เรียบบริบททรัพย์สินจากนายบี และไม่ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นายบี แต่นายเอจะมีความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด	ตัวอย่าง นายเอ เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาที่จะว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ แต่ก่อนทำสัญญา นายเอ ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากนายบี จึงได้เชิญนายบีมาทำสัญญา ให้ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น กรณีนี้ นายเอ จะมีความผิดฐานรับสินบน เพราะนายเอ รับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบ และได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นายบี เข้าเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยเห็นแก่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับจากนายบี และยังมี ความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอีกด้วย

เจ้าพนักงานของรัฐฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ

กฎหมาย ที่ใช้บังคับ	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘	ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ (ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ)
ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับ ของกฎหมาย	เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ยังไม่ถึง ๒ ปี	เจ้าพนักงาน/สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ/สมาชิกสภาจังหวัด/สมาชิกสภา เทศบาล
ลักษณะของการ กระทำความผิด	รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจ คำนวณเป็นเงินได้	๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบ ด้วยหน้าที่
โทษ	จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	จำคุกตั้งแต่ ๕ – ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐ บาท หรือ ประหารชีวิต

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑) ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.๒๔๙๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภา จังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบ หรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ไม่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม

ทำไมต้องห้าม ?

กฎหมายกำหนดให้ **การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ของเจ้าพนักงานของรัฐเป็นความผิด** เนื่องจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐอาจทำให้ประชาชนหรือสังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าจะมีการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นหรือไม่ ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ แม้ว่าในความเป็นจริงเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ได้รับมาจริงโดยมิได้มีการใช้อำนาจหน้าที่หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นก็ตาม แต่การจะพิสูจน์ให้ประชาชนสิ้นสงสัยนั้นกระทำได้ยาก และอาจนำไปสู่การทุจริตในรูปแบบของการรับสินบนโดยใช้อำนาจหน้าที่หรือใช้ดุลยพินิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สิน

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใด ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การการระหว่างประเทศเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา นี้ และร้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้ความความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้ความความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

๓) พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐไว้ในหมวดที่ ๑ มาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๕ (๔) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ

๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๕

“ของขวัญ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แกกันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้ความความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งไม่ใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับ การลดราคาทรัพย์สินหรือ การได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือ ท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะเป็นบัตรตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระ เงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ความความรวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกันและให้ ให้ความความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือ การให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลใน ครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย^{๕๕} ๕๖ วันแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคา หรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคนแต่ละ^{๕๗} -๑๔- ๑๕ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ททุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด เพื่อมอบให้ หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามีได้

ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๘ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้องมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕ หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่องาน ผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การอนุมัติการอนุญาต การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจหรือส่วนได้เสียในธุรกิจที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน

(๓) ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ควบคุมหรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๔

ข้อ ๖ หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรมิได้ เว้นแต่เป็นการเรียไร ตามข้อ ๑๙ หรือได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ (กคร.) หรือ กคร. จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หน่วยงานของรัฐซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทาง -๑๕- หน่วยงานของรัฐดังกล่าวสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเรียไรก็ได้

ข้อ ๑๘ การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรที่ กคร. หรือ กคร. จังหวัดแล้วแต่กรณี จะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ ๖ ได้นั้น จะต้องมิลักษณะและวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑)เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง

(๒)เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การป้องกัน หรือพัฒนา

ประเทศ

(๓)เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์

(๔)เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับ

อนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว

ข้อ ๑๙ การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอ
อนุมัติจาก กคร. หรือ กคร. จังหวัดแล้วแต่กรณี

(๑) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียไรได้

(๒) เป็นการเรียไรที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย
หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ

(๓) เป็นการเรียไรเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน

(๔) เป็นการเรียไรตามข้อ ๑๘ (๑) หรือ (๓) เพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินไม่เกินจำนวนเงิน
หรือมูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรตามข้อ ๑๘ (๔) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ

(๖) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นในการ
ขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

๕) มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๐ ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย พึงงดการให้ของขวัญแก่
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา หรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หากฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีให้ถือ
ว่ามีความผิดวินัย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

๖) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ
โดยกำหนดให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปฯ ที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ พัฒนา
ระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ในเป้าหมายที่ ๑ ข้อ ๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตน
เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

